

Sygn. akt III Ca 832/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia: SO Agnieszka Skrzekut

Sędzia SO Ewa Adamczyk (sprawozdawca)

Sędzia SO Urszula Kapustka

Protokolant: sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2013r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko A. M. i J. M.

o nakazanie wykonania czynności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zakopanem

z dnia 10 czerwca 2013r., sygn. akt I C 31/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III Ca 832/13

UZASADNIENIE

Powód W. M. wniósł o nakazanie pozwanym A. M.

i J. M. przywrócenia stanu zgodnego z prawem na działce ewid. nr (...) obj. Kw nr (...) i działce ewid. nr (...) obj. Kw nr (...), poprzez odbudowanie ogrodzenia usuniętego przez pozwanych po wydaniu przez tut. Sąd wyroku zaocznego z dnia 14 listopada 2008 r. sygn. akt

I C 201/08, które znajdowało się na działce ewid. nr (...) usytuowane

w odległości 5,5 m od południowej ściany budynku mieszkalnego położonego

w L. przy ul. (...) na działce ewid. nr (...) (pkt II wyroku), a także odbudowanie schodów prowadzących do wejścia w/w budynku, które w dacie wyroku zaocznego znajdowały się na działce nr (...) (pkt III wyroku) oraz przez odbudowanie ganku przedmiotowego budynku mieszkalnego, którego zabudowa osłaniała wejście do budynku mieszkalnego powoda – wszystko w terminie siedmiu dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Jednocześnie powód wniósł

o upoważnienie go do wykonania opisanych czynności na koszt pozwanych w razie bezskutecznego upływu w/w terminu.

Wyrokiem z dnia 10 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Zakopanem powództwo to oddalił (pkt I) oraz zasądził od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił m.in, że powód W. M. jest właścicielem nieruchomości położonej w L., stanowiącej działkę ewid. nr (...) obj. Kw nr (...) Sądu Rejonowego w Nowym Targu. Z nieruchomością tą graniczy działka pozwanych A. i J. M. nr ewid. (...) objęta Kw nr (...) Sądu Rejonowego w Nowym Targu. Przedmiotowe działki stanowiły niegdyś jedną całość należącą do rodziców W. i J. J. i L. M.. Na obecnej działce ewid. nr (...) znajdował się dom rodzinny stron, zaś w części działki ewid. nr (...) przydomowy ogródek, oddzielony od pozostałej części posesji drewnianym ogrodzeniem. W 1993 r. dokonano podziału gospodarstwa rolnego J. i L. M., w wyniku którego powstały działki ewid. nr (...) i (...). Granica pomiędzy tymi działkami biegła wzdłuż ściany budynku na działce ewid. nr (...). Aktem notarialnym z dnia 9 lutego 1993 r. Rep.(...) nr (...)powód W. M. otrzymał od swoich rodziców w darowiźnie m.in. działkę ewid. nr (...), zaś A. i J. M. m.in. działkę ewid. nr (...). Po dokonanych podziale drewniane ogrodzenie biegło przez środek działki pozwanych. Po śmierci matki, powód, bez konsultacji z pozwanymi, w miejsce dotychczasowego drewnianego ogrodzenia postawił metalowy płot wsparty na betonowych słupkach, a także wybudował betonowe schody prowadzące bezpośrednio do jego mieszkania, a w całości usytuowane na działce pozwanych.

Wyrokiem zaocznym z dnia 14 listopada 2008 r. Sąd Rejonowy w Zakopanem zakazał W. M. wykonywania jakichkolwiek aktów posiadania na działce A. i J. M. nr (...) poza zakresem przysługującej mu służebności drogi koniecznej oraz nakazał mu usunięcie ogrodzenia oraz schodów posadowionych przez niego na działce (...) w terminie siedmiu dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia. Jednocześnie Sąd upoważnił A. i J. M. do wykonania w/ w czynności na koszt W. M. w razie bezskutecznego upływu powyższego terminu. Wyrokowi nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Ponieważ W. M. nie zastosował się do treści wyroku, A. i J. M. dokonali rozbiórki płotu oraz schodów, które usytuowane były na ich działce, zgodnie z zawartym w wyroku upoważnieniem.

Od w/w wyroku zaocznego W. M. wniósł sprzeciw, do wniesienia którego termin przywrócony mu został dopiero postanowieniem z dnia 9 września 2009 r., a zatem już po wykonaniu przez A. i J. M. upoważnienia do rozbiórki płotu i schodów znajdujących się na ich posesji. Wobec wykonania w/w prac, A. i J. M. ograniczyli żądanie pozwu do zakazania W. M. wykonywania na działce ewid. nr (...) jakichkolwiek aktów posiadania za wyjątkiem korzystania ze szlaku służebnego w zakresie odpowiadającym ustanowionej służebności. Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2013 r. sygn. I C 46/13 Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W dniu 26 marca 2009 r., powód W. M. wystąpił do z wnioskiem o zasiedzenie części działki ewid. nr (...), na której znajdowały się opisane wyżej schody i płot. Wniosek ten został oddalony, podobnie jak apelacja W. M. od tego orzeczenia.

W takim stanie faktycznym Sąd uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Wskazał, że roszczenie negatoryjne przewidziane w art. 222 § 2 kc przysługuje właścicielowi rzeczy, przeciwko osobie, która narusza jego własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie go faktycznego władztwa nad rzeczą a do takiego naruszenia ze strony pozwanych nie doszło. Usunięte przez nich elementy ogrodzenia oraz schody w całości znajdowały się na ich posesji. Dysponowali oni tytułem wykonawczym, który upoważniał ich do wykonania tych czynności.

O kosztach Sąd orzekł na zasadzie art. 98 kpc.

Powyższy wyrok powód zaskarżył w całości apelacją wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa a ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy.

Zarzucił:

- sprzeczność ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym przez przyjęcie, że: pozwani dokonali jedynie rozbiórki płotu i schodów, w sytuacji gdy pozwani ponadto rozebrali samowolnie także metalowe ogrodzenie i bramę; że schody znajdowały się na działce pozwanych, podczas gdy w części znajdowały się one także na działce powoda;

- naruszenie art. 316 § 1 kpc przez wydanie wyroku sprzecznego ze stanem rzeczy istniejącym w chwili zamknięcia rozprawy.

W pisemnym uzasadnieniu apelacji wskazywał nadto na pominięcie treści pozwu, dołączonych do niego dowodów oraz zeznań stron. Podniósł, że zaskarżony wyrok odnosi się do zakresu orzeczenia wyrokiem zaocznym Sadu rejonowego w Zakopanem z dnia 14 listopada 2008 r., sygn. IC 201/08, od którego sprzeciw został uwzględniony. Kwestionował oparcie się przez Sąd Rejonowy na operacie podziału a nie na mapie geodety J. K.. Wywodził, że operat ten dotyczy jedynie podziału działki a nie usytuowania budynku. Przedmiotowa mapa natomiast stwierdza stan prawny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy. Nie zachodzą uchybienia, które Sąd Okręgowy bierze pod uwagę z urzędu, a których skutkiem byłyby nieważność postępowania – art. 378 § 1 kpc.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, iż Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Ustalenia te Sąd Okręgowy akceptuje w całości i przyjmuje za własne. Również rozważania prawne Sądu Rejonowego uznać należy za poprawne.

Zgodnie z dyspozycją art. 222 § 2 kc przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń. Gramatyczna wykładnia tego przepisu wskazuje, że warunkiem uznania roszczenia o przywrócenie stanu poprzedniego za uzasadnione jest wykazanie, że nastąpiło naruszenie prawa własności w inny sposób aniżeli poprzez pozbawienie właściciela władztwa nad rzeczą. Badanie w tym zakresie, wyznacza zakres kognicji Sądu rozpoznającego takie powództwo, zwane w doktrynie negatoryjnym.

I tak w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo badał, czy opisane w pozwie czynności pozwanych miały miejsce na nieruchomości stanowiącej własność apelującego.

Wskazać w tym miejscu należy, co przyznał sam apelujący, że badanie to odnosiło się jedynie do zakresu orzeczenia objętego wyrokiem zaocznym z dnia 14 listopada 2008 r., sygn. IC 201/08. Dotyczyło zatem jedynie kwestii usunięcia schodów oraz ogrodzenia. Mając to na względzie za bezprzedmiotowy ocenić trzeba w pierwszej kolejności zarzut, w którym apelujący podnosił, że poza płotem i schodami pozwani mieli dokonać usunięcia jakiś dodatkowych elementów zabudowy (tj. metalowego ogrodzenia wzdłuż ulicy (...)). Nawet o ile takie naruszenia miały miejsce to pozostawały one poza zakresem kognicji Sądu w niniejszej sprawie.

Co do usunięcia schodów i ogrodzenia, z uwagi na treść przytoczonego przepisu rozpatrywaną w kontekście zebranego w sprawie materiału dowodowego, zaskarżone orzeczenie ocenić trzeba jak prawidłowe.

Apelujący formułując swe roszczenie wywodził, że domaga się nakazania powodom przywrócenia stanu zgodnego z prawem nie tylko na działce nr (...) i ale i na działce nr (...), stanowiącej własność pozwanych. Roszczenie to w zakresie, w jakim dotyczyło działki pozwanych już ad hoc ocenić należało zatem jako bezzasadne. W ramach roszczenia negatoryjnego, zgodnie z przytoczonym przepisem można domagać się bowiem jedynie ochrony prawa własności, które przysługuje temu, kto z takim roszczeniem występuje. Skoro zatem działka nr (...) stanowi własność pozwanych to apelujący nie mógł skutecznie domagać się jej ochrony (przywrócenia na niej stanu zgodnego z prawem). Na marginesie można jedynie dodać, że z uwagi na to, że pozwani dokonali usunięcia ogrodzenia i schodów znajdujących

się na tej działce w oparciu o upoważnienie stwierdzone w wyroku zaocznym, to żądanie powoda nie mogło być ewentualnie rozpatrywane w ramach innej podstawy prawnej.

Również jednak roszczenie w pozostałym zakresie nie zasługiwało na uwzględnienie. Apelujący, jak zasadnie uznał Sąd Rejonowy nie wykazał bowiem aby schody lub ogrodzenie usunięte przez pozwanych znajdowały się również na jego działce. Zważenia wymaga, że pozwani, jak powyżej zostało zaznaczone, czynność ich usunięcia dokonali w oparciu o wyrok zaoczny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności. Bez znaczenia pozostaje tu podnoszona przez apelującego okoliczność, że po wniesieniu sprzeciwu w kolejnym orzeczeniu Sąd Rejonowy nie nakazał pozwanemu usunięcia schodów ani też ogrodzenia. Ponieważ pozwani (w tamtejszej sprawie powodowie) jeszcze przed wniesieniem sprzeciwu na podstawie upoważnienia zawartego w wyroku zaocznym czynności usunięcia już dokonali na koszt apelującego, ograniczyli swe powództwo tym zakresie. Wyrzekanie w tym przedmiocie byłoby bowiem bezprzedmiotowe. Podnoszone w apelacji uwzględnienie sprzeciwu miało zatem jedynie ten skutek, że prowadziło do ponownego rozpoznania sprawy w zakresie ograniczonego pozwu (pozwanych w niniejszej sprawie).

Już z treści wyroku zaocznego wynikało natomiast, że zarówno schody jak i ogrodzenie znajdują się na działce (...). Pozwani dostali upoważnienie do ich usunięcia w całości. Nawet zatem, jeśli pewne elementy tych konstrukcji wkraczały w granice działki powoda, to oczywistym jest, że nie może to prowadzić do żadnych skutków. Ze względów technicznych niemożliwym byłoby usunięcie schodów czy ogrodzenia z pominięciem takich tylko elementów.

Apelujący nie przedstawił żadnych dowodów, które wskazywałyby, że konstrukcje usunięte przez pozwanych znajdowały się, w zakresie szerszym niż powyżej, na działce (...). Wskazywane podczas okazań przez pełnomocnika apelującego fragmenty ogrodzenia znajdowały się na obszarze obejmującym teren działki (...). Również ze stanowczych zeznań pozwanej wynikało, że schody i ogrodzenie znajdowały się w całości na tej ostatniej działce.

Za bezzasadny ocenić trzeba wreszcie zarzut pominięcia dowodu z opinii biegłego geodety J. K.. Stwierdzić należy, że Sąd postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 28 maja 2013 r. oddalił wniosek powoda w tym zakresie wskazując, że jego przeprowadzenie jest zbyteczne z uwagi na dokumentację dot. podziału działki (...) dokonaną przez biegłego w sprawie I Ns 216/09. Apelujący, mimo, że na rozprawie tej był reprezentowany przez pełnomocnika nie zgłaszał zastrzeżeń do protokołu co z uwagi na treść art. 162 kpc pozwala ocenić przedmiotowy zarzut za spóźniony (k.55).

Jednocześnie za chybiony ocenić trzeba zarzut oparcia się przez Sąd na operacie załączającym w aktach sprawy I Ns 216/09, mimo braku przeprowadzenia dowodu z tego operatu w niniejszej sprawie. Z protokołu rozprawy jak powyżej wynika, że Sąd dowód ten dopuścił.

Z tych przyczyn apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu, o czym orzeczono jak w sentencji na zasadzie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie art. 98 §1 kc w zw. z § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Z 2002 r., nr 163, poz. 1348).

(...)